Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia: Brașovŭ, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ: Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate: Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ: la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 47. Brașovŭ, Mercurĭ, 2 (14) Martie 1888.

Alianțele.

I.

Iulian Klatzko în renumitulŭ sĕu opŭ *„Doi cancelarĭ"* (Gorciakoff și Bismarck) ne arată lămuritŭ, că Francia în anulŭ 1866 a susținutŭ pe Prusia în planurile sale, sĕ atace pe Austria, în speranță că după resultatulŭ rĕsboiului ea va face alianță cu Prusia crescută în vĕdă și puterĭ, pentru acțiunĭ mai importante, éră Bismarck cu pertractărĭ diplomatice consecutivŭ dă asigurărĭ lui Benedetti (ambasadorulŭ Franciei) că se va învoi ca Francia sĕ cuprindă Belgia (statŭ neutralŭ) ba că-i va permite sĕ pótă cuprinde unele părțĭ din provinciile nemțescĭ Pfalza și Hessen. Cu aceste promisiunĭ Bismarck șĭ-a căștigatŭ pe Francia.

Nefericita revoluțiune a Polonilorŭ din anulŭ 1863 protegiată de Anglia și Francia și urmărită cu simpatii de Austria a pusŭ basa legăturii intime și a apĕrării reciproce între Rusia și Prusia.

Decĭ Prusia înainte de a începe campania în contra Austriei, era deja asigurată de bunele servițiĭ neutrale ale Franciei și Rusiei.

După ce au premersŭ aceste a urmatŭ resbelulŭ pruso-austriacŭ în 1866, care abia a duratŭ 3 sĕptĕmânĭ și s'a finitŭ cu înfrângerea Austriei la Sadova, când „generalulŭ Klapka puse piciorulŭ cu honvedii sĕi pe pĕmântulŭ unguresců.

După acéstă bătăliă Napoleon basatŭ pe negociările lui Benedetti cu Bismark, a manifestatŭ urbi et orbi că *o putere iresistibilă inboldesce pe națiunile marĭ, ca prin contopirea staturilorŭ micĭ sĕ se prefacă în staturĭ marĭ,* și că acésta acțiune este inspirată de-o prevedere providențială. — Francia făcea preparativele pentru ocuparea (și anexarea) Belgiei, — éră Bismark totŭ fățărea pe amiculŭ, până la 26 Augustŭ 1866, când fù legată între Rusia și Austria pacea dela Praga, și când deodată staturile germane meridionale au recunoscutŭ federațiunea nordică, respective crescerea și egemonia Prusiei. Bismark atuncĭ simțindu-se destulŭ de tare ca sĕ pótă desconsidera ba chiar provoca pe Francia, deja în 29 Augustŭ a întêmpinatŭ pe Benedetti cu următórele cuvinte: „Ei bine! se póte ca Napoleon sĕ voiéscă a se folosi de partractările nóstre pentru ca sĕ înstrăineze pe Anglia de noi (de Prușĭ)?" Prin aceste cuvinte s'a ruptŭ legătura amicală și Benedetti rĕmase ca trăsnitŭ; éră de aci înainte urmă înstrăinarea potențată până la erumperea resbelului francoprusŭ din 1870.

Bismark a sciutŭ bine că Rusia ca aliatŭ naturalŭ alŭ Prusiei și în acestŭ resbelŭ va fi amicŭ neutralŭ, éră despre Austria a sciutŭ că inima 'i este secată și din 1859 cu perderea Lombardiei, și din 1866 când a perdutŭ Veneția și a fostŭ scósă din federațiunea germană și că prin urmare cu anevoia ar pute păși contra Prusiei, decĭ a fostŭ asiguratŭ că Francia va fi singură în acelŭ rĕsboiu; a și pățit'o Francia, căcĭ urmările acelui rĕsboiu și acuma suntŭ usturătóre pentru Francesĭ.

Din acestea este evidentŭ că Bismark pe acela, cu care înainte de 4 anĭ făcea planurĭ secrete pentru nimicirea altora, după 4 anĭ însușĭ l'a umilitŭ, ba chiar l'a nimicitŭ; este evidentŭ ce valóre are amiciția diplomatică și putemŭ conchide *chiar alianțele.*

Dér sĕ mai ilustrămŭ cestiunea.

După ce murise Napoleonŭ alŭ III (9 Ianuarie 1873) și după ce Francesii plătiseră ultimulŭ miliard Prusacilorŭ, și aceștia își retraseră armata din Vogesĭ, pămêntulŭ Franciei devenĭ liberŭ, éră Wilhelm (deja împĕratulŭ Germanilorŭ) cu nimbulŭ gloriei pe frunte în primăvéra acelui anŭ merse la Petersburg sĕ-șĭ depună tributulŭ recunoscinței în persónă, pentru neutralitatea amicală ce a păstrat'o Rusia cu ocasiunea amberlorŭ marĭ rĕsbóie din 1866 și 1870—71.

Familia și curtea Țarului erau amețite de mărețele și pompósele sĕrbătorĭ, carĭ durară 14 ḑile consecutivŭ. Numele lui Moltke și Roon fuseseră înscrise cu litere de aurŭ în păreții de marmoră ai Kremlului din Moscova, éră Bismark încântatŭ și pĕtrunsŭ de grandiósa primire a depusŭ publica mărturisire, *și că ĕlŭ nu póte cugeta vr'o eventualitate, ba nicĭ că-i póte trece prin gândŭ vreo-dată ca Prusia cândva sĕ fiă inimică Rusiei".*

Rusia fiindŭ convinsă, că cea mai mare putere militară a Europei, Prusia, deja îi este deobligată, și sciindŭ că Francia e sdrobită, a începutŭ negociările cu Austria pentru campania în contra Turciei. Bismark nĭ-a descoperitŭ, că arangiamentulŭ s'a întêmplatŭ, în puterea căruia Austria era autorisată sĕ cuprindă Bosnia și Erțegovina.

In astfelŭ de situațiune favorabilă, pe Rusia nu o durea capulŭ de celelalte puterĭ europene, și patru anĭ după visita lui Wilhelm, adecă în 1877 și începŭ acțiunea contra Turciei, adunândŭ marĭ forțe militare în Basarabia.

Tînĕra Românià, abia logodită de 11 anĭ cu principele Carolŭ, încă de mai nainte prevĕḑuse periculŭ care amenința teritoriulŭ sĕu, sĕu cu trecerea forțată, sĕu cu ocupațiunea din partea formidabilei puterĭ a Rusiei, care în îngâmfarea sa nicĭ că avea voiă sĕ negoțieze cu o țĕrișóră neconsolidată, și care abia era câtŭ a 20 parte din marele sĕu imperiu.

Scimŭ că România a bătutŭ pe la ușile tuturorŭ puterilorŭ marĭ, cerêndŭ declararea și recunóscerea neutralității sale, dér fată cu Rusia, Prusia și Austria unite cine sĕ fi luatŭ responsabilitatea neutralității, Francia sdrobită, Italia abia închiegată, sĕu Anglia precupĕță? Puterile Europei au rĕspunsŭ micei Românii: *Nu vĕ putemŭ ajuta, faceți cum vĕ va lumina mintea și Dumneḑeu!*

Prin urmare ce putea sĕ facă România?

Aceea ce face celŭ slabŭ: s'a aliatŭ cu celŭ tare.

Și pe atuncĭ fariseismulŭ politicei militante, ce rĕsuna prin ḑiarele maghiare, că România care se gerézà înaintea lumei ca liberală, constituțională, se aliază cu absolutismulŭ nordului, cu panslavismulŭ etc. ca sĕ sdrobéscă pe bietulŭ Turcŭ, uniculŭ elementŭ în Orientŭ menitŭ a forma putere de statŭ! Și aceste se strigau în lumea mare atuncĭ, când cu monarchia dimpreună și elementulŭ ungurescŭ era deja angajatŭ sĕ rumpă o bună bucată din corpulŭ cumĕtrului sĕu, alŭ Turcului.

Trecuseră 270 de anĭ dela mórtea lui Mihaiu Vitézulŭ, când România a figuratŭ pe scena politică européná, și lumea mai că uitase valórea ei militară.... de atuncĭ primadată a datŭ semnŭ de viață politică independentă în anulu 1877, când făcù stipulațiunile sale cu colosulŭ rusescŭ, căcĭ suzeranitatea Porții prin acestŭ actŭ devenĭ nimicită. Rusia puternică nu voia sĕ scie de alianță, de ajutorŭ, ci numai de o zonă teritorială, prin care sĕ aibă oștirile sale trecere liberă. Ḑeița Bellona a surîsŭ însĕ micei Românii, i-a întinsŭ brațulŭ și a ridicat'o la acelașĭ nivelŭ de acțiune cu Rusia. Cu sângele fiilorŭ sĕi, vĕrsatŭ pe câmpulŭ de rĕsboiu, ea șĭ-a căștigatŭ independența și Regatul.

Epistolă deschisă.

Reverendissimului domnŭ Vasiliu Damianŭ președinte alŭ clubului naționalŭ din cerculŭ electoralŭ alŭ Zarandului.

(Urmare și fine.)

Dér astăḑĭ este timpulŭ supremŭ spre a ne cunósce pe noi înși-ne, a ne cunósce unulŭ pe altulŭ și a ne cunósce grava situațiune și timpulŭ în care trăimŭ, sĕ nu ne prețuimŭ pe noi mai multŭ și sĕ nu desprețuimŭ pe nimenea, sĕ dămŭ uitării trecutulŭ, sĕ ne iertămŭ unulŭ altuia, și după esemplulŭ străbunilorŭ noștri, sĕ ne unimŭ în sufletŭ și simțirĭ, ca după munca și sudorile ḑilnice, timpulŭ de pausă, unulŭ cu altulŭ, prin convenirĭ și conversărĭ sĕ ni-lŭ facemŭ mai plăcutŭ, folosindu-lŭ pentru scopurĭ bune și folositóre, sĕ ne consolămŭ și încuragiămŭ unulŭ pe altulŭ, sĕ putemŭ da uitării nĕcazurile ḑilnice, sĕ ne împrospĕtămŭ puterile pentru continuarea muncei, care singură ne asigură esistența vieții și ne îndreptățesce a fi poporŭ demnŭ de numele ce'lŭ purtămŭ, și décă suntŭ între noi ómenĭ pĕcătoșĭ, nu ne este iertatŭ a-i isola nicĭ a-'i insulta, sĕu prostitui, ci avemŭ datorința a ne apropia de ei, a-'i convinge despre greșelile lorŭ și adevĕrulŭ causei, a-'i întări în credința adevĕrată, deóre-ce împrejurările cerŭ imperative a ne coaduna tóte puterile și cât mai multe pentru conservarea și prosperarea neamului nostru românescŭ.

Sĕ ne călcămŭ dér ambițiunea personală și susceptibilitatea, sĕ privimŭ tóte împrejurările cu sânge rece, așa după cum suntŭ, și de sine va urma stima și iubirea reciprocă, carĭ suntŭ elemente esențialĭ pentru consolidarea unui poporŭ, care ține cont a fi considerat în totalitate ca națiune sĕu naționalitate pe scena vieții omenescĭ și socialĭ; pentru că cu câtŭ ne vomŭ desbina mai multŭ unulŭ de altulŭ și cu câtŭ vomŭ lăsa a se încuiba între noi neînțelegerile patima și desprețuirea, cu atâtŭ vomŭ rĕmâné mai departe de destinațiunea nóstră națională, căcĭ unŭ poporŭ se póte cualifica după energia, munca și caracterulŭ ce-lŭ póte desvolta în timpurĭ grele și lupta de esistință prin întrunirea tuturorŭ puterilorŭ moralĭ, spiritualĭ și materialĭ în contactŭ cu inspirațiunile socialĭ, produse de însășĭ natura.

Avemŭ noi însĕ și instituțiunile nóstre de credință și cultură: suntŭ biserica și șcóla, carĭ producŭ și ne asigură moravurĭ bune și caractere firme, și sub alŭ cărora scutŭ avemŭ sĕ ne crescemŭ și educămŭ pruncii noștri, generațiunea cea nouă. Istoria neamului nostru ne dovedesce în destulŭ, că în timpurile cele mai grele, când ne era amenințată esistența și limba națională, biserica nĭ-a fostŭ scutulŭ și uniculŭ refugiŭ de scăpare. Câte încercărĭ s'au făcutŭ în trecutŭ pentru a ne despoia de credința nóstră sufletéscă și națională și totdéuna biserica a fostŭ, care nĭ-a întinsŭ puterea de a resista, și décă aḑĭ vorbimŭ și sciremŭ în limba nóstră națională, décă nu de totŭ, dér în cea mai mare parte, bisericei nóstre avemŭ a-'i mulțămĭ. Er prelații noștri erau totdéuna inspiratorii poporului și adevĕratei credințe; din carĭ cause de multe orĭ erau maltratațĭ sub demnitatea de omŭ; dér pentru aceea nu încetau a fi totdéuna adevĕrațĭ apostolĭ ai credinței și anteluptătorĭ în lupta pentru esistența națională; căcĭ aveau inspirațiunea dela poporŭ și credincioșĭ, carĭ îi stimau, iubiau și adorau, și décă prelații și sânții noștri părințĭ de aḑĭ nu stau întru tóte la nivoulŭ antecesorilorŭ lorŭ, este a se atribui de o parte gravei situațiunĭ, ér în cea mai mare parte nouĕ înși-ne, și în deosebĭ direcțiunei nóstre celei mai nouĕ, de despițiare, suspiționare cu fapte neadevĕrate și colpoltare prin tóte mofturile ḑiaristice, atribuindu-le tóte relele fără motivŭ și denegându-le și chiar meritele și faptele prestate pe terenulŭ nostru bisericescŭ și naționalŭ, uitându-ne chiar și de respectulŭ ce-lŭ datorimŭ unui capŭ bisericescŭ. Astfelŭ purceḑêndŭ noi, sĕ nu ne mirămŭ, că prelații noștri suntŭ disgustațĭ și retrașĭ.

Sĕ ne cunóscemŭ dér pĕcatele, sĕ ne unimŭ puterile sub vechea umbră a sântei nóstre bisericĭ, cu fapte și esemple bune sĕ ne învĕțămŭ și dedămŭ poporulŭ a respecta și stima biserica și instituțiunile, precum și pe capii ei; a-'șĭ stima și iubi persónele bisericescĭ, căcĭ între împrejurările de aḑĭ, ca și în trecutŭ, preotulŭ este și are sĕ fiă încă multŭ timpŭ adevĕratulŭ învĕțătorŭ și medicŭ alŭ poporului, a cărui grea chemare este a susține în poporŭ credința curată, iubirea de patriă și națiune, a-lŭ consola și sjuta în timpurĭ de nĕcasurĭ și lipsă, precum și a-i conserva limba și naționalitatea sa.

Dér cu esemple bune sĕ îndemnămŭ pe preoții și poporulŭ nostru a respecta, stima și iubi pe prelații noștri, căcĭ de o parte numai așa vomŭ pute susține credința adevĕrată, ca o pétră fundamentală ca unŭ trunchiu alŭ conti-

nuităţii, conservărei şi desvoltării nóstre naţionale; ér de altă parte prin purtarea nóstră cuviinciósă ne arătămŭ demnĭ, ca prelaţii noştri sĕ se espună cu entusiasmŭ pentru noi şi causa nóstră naţională, avêndŭ dreptŭ îndemnŭ încrederea nóstră; şi orĭ-ce lovitură séu espectoraţiune contra prelaţilorŭ şi preoţilorŭ noştri strică mai multŭ causei, decâtŭ potŭ ajuta orĭ câte bance de creditŭ séu alte instituţiunĭ de acéstă natură. Pentru aceea inteliginţa nóstră are sĕ fiă multŭ circumspectă, atâtŭ în purtare şi manierĭ, câtŭ şi în espresiunĭ, faţă de persónele nóstre bisericescĭ. Nu încape îndoială, că feţele nóstre bisericescĭ încă suntŭ ómenĭ şi cu atarĭ supuşĭ pĕcatelorŭ, dér posiţiunea ce o ocupă în biserica nóstră pretinde deosebită stimă şi consideraţiune; şi déca greşesce óre-care, sĕ ne nisuimŭ a ne apropia de ea prin purtare cuviinciósă a-'i căştiga încrederea şi a-i spune pĕcatele fără a face publicitate din ele. Astfelŭ făcêndŭ, vomŭ ajunge a avé feţe bisericescĭ bune, înḑestrate cu iubirea, stima şi mângăerea poporului, cu îndemnŭ curatŭ de a se lupta pentru biserică, poporulŭ lorŭ şi causa nóstră naţională; vomŭ ajunge sĕ avemŭ unŭ poporŭ bunŭ, crescutŭ şi susţinutŭ în credinţa adevĕrată într'unŭ Dumneḑeu, iubirea de patriă şi naţiune.

Deşi terenulŭ de activitate politică ne este cu totulŭ închisŭ, prin urmare şi şcóla de a ne desvolta politicesce, dér avemŭ unŭ factorŭ de mare importanţă pentru luminarea şi desvoltarea nóstră în tóte ramurele vieţii sociale, şi acésta este Ḑiaristica.

Ḑiaristica, precum în viéţa statelorŭ, aşa şi în viéţa unui poporŭ este o mare putere, póte produce multă lumină şi multŭ bine, dér póte face şi multŭ rĕu; depinde totulŭ dela înţelepciunea, caracterulŭ şi valórea ómenilorŭ, carĭ o conducŭ. Pentrucă deşi ḑiaristica nu are misiunea de iniţiare şi de conducere, dér are menirea a desvolta programa şi a asigura terenulŭ pentru ideile sănĕtóse şi bune, a scruta şi a lumina publiculŭ despre tóte afacerile nóstre din viéţa politică, socială, culturală şi economică, a combate rĕulŭ, a îmbrăţişa şi a propaga întreprinderile bune şi folositóre, a pune publiculŭ în curentulŭ tuturorŭ mişcărilorŭ şi faselorŭ din jurulŭ nostru şi preste totŭ a nisui a fi totdéuna în consonanţă cu opiniunea publică a acelui poporŭ, ale cărei idei le represintă.

Astfeliu purceḑêndŭ, ḑiaristica póte produce multŭ bine şi folosŭ. Din contră, alunecândŭ pe terenulŭ personalităţilorŭ şi a pasiunilorŭ, uitându-şĭ de causa cea săntă pentru care are menire, prin iritaţiunea spiritelorŭ producêndŭ discordii, neînţelegerĭ şi desbinărĭ, între fraţĭ, amicĭ şi bărbaţĭ chiămaţĭ a şĭ uni puterile pentru causa comună: póte face multŭ rĕu.

Sĕ sperămŭ, că ḑiaristica nóstră prin gravitatea timpului se va ridica la înălţimea misiunei sale şi prin combaterea certelorŭ între fraţii de unŭ sânge. prin îmbrăţişarea şi părtinirea bunei înţelegerĭ şi concordiei, ne va suplini lacuna terenului politicŭ în viéţa de statŭ, de care astăḑĭ suntemŭ lipsiţĭ, ne va lumina şi ne va ţiné în curentulŭ afacerilorŭ publice socialĭ, ca orĭ şi când şi orĭ şi unde vomŭ fi chiămaţĭ cu votulŭ nostru, sĕ nu fimŭ neorientaţĭ.

Acésta e credinţa mea, aceste suntŭ ideile, carĭ aşŭ dori eu sĕ le avemŭ totdéuna înaintea ochilorŭ pe orĭ care terenŭ, care ne stă încă liberŭ, în folosulŭ şi binele, continuitatea, conservarea şi desvoltarea neamului nostru românescŭ.

Strămutându-mĭ locuinţa din cerculŭ Baiei de Crişŭ, am fostŭ silitŭ sĕ părăsescŭ acelŭ ţinutŭ şi acelŭ poporŭ bravŭ şi bunŭ, cu care în rĕstimpŭ de 8 anĭ de ḑile eram atâtŭ de legatŭ, încâtŭ numai adevĕraţĭ fraţĭ ne consideramŭ unulŭ pe altulŭ, şi deodată cu acésta am fostŭ silitŭ sĕ desfacŭ tóte acelea legăturĭ confidenţialĭ şi gentile, carĭ ne întăreau puterile în lupta de resistenţă şi carĭ pururea îmĭ vorŭ servi de fală şi dulce suvenire, sĕ părăsescŭ pe toţĭ acei fraţĭ şi amicĭ, cu carĭ în timpŭ de 8 anĭ de ḑile eram naturalminte angajaţĭ în lupta naţională şi carĭ fără ambiţiune séu altŭ interesŭ mĭ-au datŭ sprijinulŭ lorŭ bărbătescŭ; căcĭ erau cu toţii în consciinţa causei şi în adevĕrata convingere, că lupta nóstră este comună, lupta pentru drepturile, esistenţa şi demnitatea nóstră naţională.

Te rogŭ primesce tu şi spune iubiţilorŭ mei fraţĭ, poporŭ şi inteliginţă, mulţămitele ce le póte da o inimă condusă şi inspirată de sinceritatea şi esclusivŭ de binele şi fericirea poporului nostru românescŭ, de demnitatea naţională, de binele şi fericirea patriei comune. Impărtăşesce-le, te rogŭ, îmbrăţişările mele frăţescĭ şi spune-le, că resultatulŭ luptei electorale din anulŭ trecutŭ sĕ nu-i disgusteze, ci sĕ le întărescă bărbăţia, puterea şi resoluţiunea, ca pe basa legală totŭ cu atâta bărbăţiă şi abnegaţiune sĕ întêmpine orĭ ce luptă pentru binele patriei şi a causei nóstre naţionale.

Şi eu din depărtare, între impregiurările de aḑi, retrasŭ în viéţa privată şi familiară, cu inima şi cugetele mele totdéuna între voi fiindŭ, cu mândriă voiu urmări orice mişcare a vóstră.

Vĕ lasŭ cu Dumneḑeu

alŭ vostru iubitorŭ

Petru Truţa.

SCIRILE ḐILEI.

Procesulŭ de pressă alŭ „Gazetei.“ — Aséră, în 12 l. c., directorulŭ şi redactorulŭ fóiei nóstre au plecatŭ la gară spre a merge la Cluşiu, unde erau citaţĭ înaintea juriului, pe ḑiua de 14 l. c. Inainte de plecare însĕ aflară din partea şefului gării, că după o telegramă, ce-o primise acesta înainte cu-o jumĕtate de óră, comunicaţiunea pe calea ferată este cu totulŭ întreruptă între Căpuşŭ şi Michesasa, din causă că au eşitŭ apele Têrnavei şi au ruptŭ terasamentulŭ în distanţă mare. Totodată li se spuse, că nu e speranţă de-a se restabili comunicaţiunea nicĭ în două ḑile. In urma acésta au cerutŭ prin telegrafŭ dela tribunalulŭ din Cluşiu amânarea procesului. Astăḑĭ la améḑĭ a primitŭ D. Dr. A. Mureşianu dela Cluşiu rĕspunsulŭ telegraficŭ, că tribunalulŭ *a decisŭ amânarea procesului, pentru care se va pune unŭ nou terminŭ de înfăţişare mai târḑiu.*

*
* *

Dela d-lŭ şefŭ alŭ gării Braşovului amŭ primitŭ cu data de 1 (13) Martie următórea încunosciinţare pentru informarea călĕtorilorŭ: „Am onóre a vĕ aduce la cunoscinţă că în 12 Martie n. c. după améḑĭ *apa Têrnavei mari a dĕrimatŭ şi a spălatŭ terasamentulŭ drumului de ferŭ între Căpuşŭ şi Micăsasa.* In urma inundărei Têrnavei pe acéstă liniă s'a întreruptŭ de totŭ comunicaţiunea pe timpŭ nedeterminatŭ şi trenurile de persóne nu potŭ comunica nicĭ prin trecerea dintr'unŭ trenŭ într'altulŭ.“

*
* *

Institutulŭ românescŭ de creditŭ şi economii *„Ardeleana“* din *Orĕştiă* a ficsatŭ în adunarea sa generală dela 26 Februarie n. dividenda cu 5%; a votatŭ pentru scopurĭ filantropice şi culturale 379 fl. 89 cr., anume: pentru fondulŭ copiilorŭ săracĭ din Orăştiă 99 fl. 89 cr., pentru fondulŭ protopresbiteralŭ gr. or. din Orăştiă 50 fl., pentru fondulŭ protopresbiteralŭ gr. cat. 50 fl., pentru corulŭ mixtŭ 50 fl., pentru casină 50 fl., pentru şcóla din Cigmău 20 fl., pentru cea din Balomirŭ 90 fl., pentru cea din Orăştióra de susŭ 20 fl. şi pentru cea din Sebeşelŭ 20 fl. Marca de presenţă s'a fixatŭ pentru membrii internĭ cu 1 fl., pentru cei esternĭ cu 2 fl.

*
* *

Camera advocaţială din *Alba-Iulia* face cunoscutŭ, că advocatulŭ Alexiu *Olariu* din Deva e numitŭ curatorŭ alŭ cancelarului advocatului Ladislau Vita care a muritŭ.

*
* *

Noulŭ împĕratŭ germanŭ, precum spune o telegramă din Roma, nu póte vorbi. Impĕrătésa se deprinde a'i înţelege vorbele din mişcările buzelorŭ, că ce vrea adecă împĕratulŭ sĕ ḑică, şi vorbesce ea în loculŭ lui.

Corespondenţa „Gazetei Transilvaniei.“

Zĕrnesci, 24 Faurŭ v. 1888.

Au trecutŭ deja nouĕ anĭ decând femeile române din Zĕrnescĭ şi jurŭ au formatŭ o reuniune cu scopŭ de-a ajuta copilele orfane şi sĕrace. Mulţĭ din cei ce ţinŭ contŭ de progresulŭ reuniunilorŭ vorŭ fi aşteptatŭ a afla şi despre starea presentă a acestei reuniunĭ. Spre a satisface dorinţei acestora şi pentru de a-şĭ împlini chiar reuniunea datoria sa, îmĭ iau voiă, în numele comitetului reuniunei, a face unŭ micŭ raportŭ despre starea reuniunei.

Reuniunea femeilorŭ române din Zĕrnescĭ şi jurŭ s'a înfiinţatŭ în anulŭ 1879 punêndu'şĭ basa în adunarea ei din 11 Octomvre a acelui anŭ, şi s'a constituitŭ pe base legale, — avêndŭ statutele sancţionate de Inaltulŭ Ministeriu, în şedinţa din 27 Decemvre 1881.

In intervalulŭ de nouă anĭ progresulŭ ce l'a făcutŭ reuniunea — luându-se în considerare împrejurările locale — în genere se póte susţiné, că a fostŭ destulŭ de mulţămitorŭ, încâtŭ nicĭ nu sĕ putea aştepta mai multŭ.

Décă totuşĭ a perdutŭ ceva neaşteptatŭ aceea este repăşirea din reuniune a mai multorŭ membre din comunele din jurŭ, care au figurtŭ ca membre în primii doi anĭ ai reuniunei estindêndu-se astfeliu reionulŭ reuniunei numai asupra comunelorŭ Zĕrnescĭ şi Tohanulŭ vechiu.

Cu tóte acestea reuniunea în fondŭ n'a perdutŭ nimicŭ, căcĭ observândŭ acésta membrele rĕmase şĭ-au îndoitŭ zelulŭ şi interesulŭ ce l'au avutŭ întru progresarea reuniunei. Resultatulŭ le laudă, căcĭ din raportulŭ comitetului presentatŭ reuniunei cu finea anului 1887, se póte vedé unŭ progresŭ îmbucurătorŭ în tóte direcţiunile.

Astfeliu se vede, că averea reuniunei s'a suitŭ la suma destulŭ de mare de 1438 fl. 69 cr., care în comparaţiune cu suma anului 1886, ne arată unŭ venitŭ anualŭ de 209 fl. 95 cr.

Acéstă avere s'a formatŭ din taxele membrelorŭ, din venitulŭ balurilorŭ, din a intereselorŭ după capitalele elocate şi din ajutórele obveniente. Se vede mai departe, că reuniunea, consciă de înda-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Lipitura casei.

Unŭ sĕteanŭ, fiindŭ de n'avea după ce bea apa, îşĭ luă toporulŭ pe mână odată şi plecă la oraşŭ, ca sĕ vaḑă de n'o putea găsi ceva de lucru, la tăiatul lemnelorŭ orĭ la altceva.

Trecêndŭ pe lângă unŭ eleşteu vĕḑŭ o mulţime de raţe sĕlbatice. Elŭ se scia bunŭ aruncătorŭ. Voi dér sĕ cerce nu care cumva ar putea sĕ lovéscă vr-o raţă, ca sĕ aibă în acea ḑi ce mânca, şi sfîrr! aruncă cu toporulŭ în ele. Raţele, filŭ! filŭ! filŭ! Sburară în stolŭ şi se duseră. Nu lovise nicĭ una. Toporulŭ căḑŭ la fundŭ.

Ce sĕ facă el? Acum era şi fără raţă şi fără toporŭ. Se desbracă şi se duse sĕ-şĭ caute toporulŭ, puindu-şĭ hainele pe malŭ.

Pe când se ducea cu ochii ţintă la loculŭ unde credea elŭ că i căḑuse toporulŭ, trece unŭ omŭ pe acolo, îi ia hainele frumuşelŭ, fără ca sĕ simtă stăpânulŭ lorŭ, şi p'aicĭ ţĭ-e drumulŭ.

Eşindŭ elŭ din eleşteu, ia hainele de unde nu e. Ba caută în susŭ, ba în josŭ, hainele nu suntŭ. Acum rĕmase şi fără toporŭ, căcĭ nu'lŭ putuse găsi, şi fără raţă, şi fără haine.

Ce sĕ facă?

Puse în gândŭ sĕ rĕmâe p'acolo prin pălăciuga de pe lângă malŭ, séu prin crângurĭ pănă séra. Şi aşa făcŭ.

Cum se înseră plecă cam pitişŭ, aşa despoiatŭ, către satulŭ celŭ mai deaprópe, ca sĕ véḑă nu s'o puté aciui pe la vr'unŭ bordeiu, orĭ sĕ-şĭ găséscă vreunŭ căpătâiu? Şi ajungêndŭ, stăte demarginea satului.

După ce se culcară toţĭ sătenii şi stinsĕră luminările, — ce sĕ ḑicĭ? ca la ţéră, unde se culcă ómenii odată cu găinile, — elŭ pîş! pîş! prin satŭ, ca o stafiă; se uita când la o casă, când la alta, şi la nicĭ una nu-i prindea ochiul ca sĕ se abată. Când vĕḑŭ o lumină la o curte, departe d'aci câtŭ ai arunca cu o sburătură. Dreptŭ acolo se duse sĕ vaḑă nu e vr'un rostŭ.

Şi totŭ pe lângă gardurĭ, ca miaḑă-nópte, ca sĕ nu-lŭ simţă nicĭ cânii, aide, aide, pănă ajunse. Când colo ce sĕ-i vaḑă ochii? Gazda, o femee tinerică şi nu tocmai de lĕpădatŭ, făcuse foculŭ pe vatră afară, dinaintea casei, — cum e la ţéră, — încălḑise ţestulŭ şi băgase o plăcintă sĕ se coacă; éră la jăratecul, ce-lŭ trăsese pe vatră, frigea o frigare de pui. Uşa casei era deschisă; cânele legatŭ.

Vĕḑêndŭ despuiatulŭ tóte astea, elŭ bănui ceva, — şi de unde sĕ nu fiă aşa, — întră pe furişŭ în casă şi se ascunse sub patŭ.

Ce era. Adecă d-vóstră nu bănuiţĭ nimicŭ? Vorbă sĕ fiă. Ecă bărbatulŭ muierii se dusese d'acasă cu vorbă că vine a douaḑi. Muerea făcuse pregătirile ce arătaiu, aşteptândŭ sĕ-i vie ibovniculŭ, — că se iubea cu logofĕtulŭ satului. — Asta era, şi nimicŭ mai multŭ.

Logofĕtulŭ, căruia îi trimisese vorbă că bărbatulŭ nu e acasă, se găti cu hainele ce avea mai bune şi nu întârḑiă a veni. Ei începură sĕ se sbeguiască pănă sĕ pue masa. Şi totŭ jucându-se prin ogradă, étă că aude venindŭ bărbatulŭ.

E, ce sĕ facă? Ea se sperie nu se speriă, dér elŭ sciu că s'a speriatŭ grozavŭ. Ea dă din colţŭ în colţŭ, cum sĕ facă şi unde sĕ ascunḑă pe Logofĕtulŭ satului. Şi fiindcă bărbatulŭ îi apucase dela pórtă, n'avŭ încătrău, ci îi şopti sĕ se ascunḑă sub patŭ, elŭ o ascultă şi făcŭ aşa, nevĕḑutŭ fiindŭ din pricina întunericului nopţii.

Intrândŭ sub patŭ, dădŭ peste despuiatŭ.

— Da tu, mĕ?

— Ecă-mĕ şi eu.

Cum s'or fi desluşitŭ ei acolo nu vĕ potŭ spune, decâtŭ sciu atâtŭ, că logofĕtului îi întrase raţa în traistă, când auḑi pe bărbatŭ că ḑice:

— Da ce suntŭ astea nevastă? Pare că avemŭ musafirĭ.

— Déră tu nu escĭ musafirulŭ meu, îi ḑise ea, luându-lŭ de după gâtŭ şi sărutându-lŭ. Ecă mĭ-a spusŭ alde neica ăsta, trecêndŭ pe aicĭ, că ţĭ-ai sfĕrşitŭ treaba la têrgŭ, mai curêndŭ de câtŭ socoteai, şi că te întorcĭ chiar astă séră. Auḑindŭ aşa, m'am apucatŭ şi eu de am făcutŭ colo ce veḑĭ, ca sĕ te uimescŭ când vei veni.

— Da posnaşe ai mai fostŭ.

Minciuna fŭ lesne cârpită.

Bărbatulŭ creḑŭ, şi se puse la masă. Aci s'a adeveritŭ cuvêntulŭ: nu e pentru cine se găţesce, ci pentru cine se nimeresce.

Despuiatulŭ de sub patŭ ḑise Logofĕtului: Lasă-mĕ sĕ stau eu mai în faţă; o sĕ-mĭ dea o bătae şi scapŭ. Tu în dârdora bătăii, te strecorĭ şi scapĭ şi tu cu faţă curată. Logofĕtulŭ creḑŭ şi se dete în fundulŭ sub patului.

Bărbatulŭ, puindu-se cu femeia lui la masă, acésta îşĭ alese locŭ la marginea patului. Bărbatulŭ, după ce bĕŭ din sticla cu rachiu, ce bĕŭ, începŭ sĕ mănânce. Femeea luă sticla cu rachiu şi

toririle ei, precum în anii trecuțĭ, așa și în anulŭ acesta, a ajutatŭ pe copilele orfane și sĕrace cu vestminte, în ȡiua de Botezulŭ Domnului au fostŭ ajutate cu vestminte 36 de copile din Zĕrnescĭ și alte 12 copile din Tohanulŭ vechiu.

In fine se vede, că numĕrulŭ membrelorŭ de 37 s'a mĕritŭ prin înscrierea de membre nouĕ în persónele Dómnenelorŭ: Maria L. Nastasi din Brașovŭ, Elena I. Mețianu din Zĕrnescĭ, și Aurelia l. Hamzea din Rĕșnovŭ ca membre ordinare și Dómna M. Copony din Brașovŭ ca membră onorariă.

Cumcă reuniunea se află în acéstă stare mulțămitóre, în mare parte este a se mulțămi multŭ stimatului D-nŭ *Nicolau Garoiu*, advocatŭ în Zĕrnescĭ, carele cu unŭ interesŭ deosebitŭ a întrebuințatŭ tóte mijlócele posibile pentru progresarea reuniunei în tóte direcțiunile, și sub auspiciile căruia Pré St. D-na președintă Maria Garoiu a condusŭ și conduce reuniunea cu zelulŭ și interesulŭ cunoscutŭ, despre ceea ce reuniunea de repețite orĭ a luatŭ actŭ și șĭ-a esprimatŭ via mulțămire în adunările ei.

Dée Dumneȡeu ca reuniunea sĕ fiă condusă și de aicĭ înainte de acelașŭ spiritŭ de progresŭ și atuncĭ sigurŭ îșĭ va ajunge scopulŭ principalŭ, pentru care s'a înființatŭ.

In legătură cu acestea fiă-'mĭ permisŭ a raporta, că reuniunea — conformŭ învitațiunei publicate — șĭ-a ținutŭ balulŭ în séra de 7 (19) Februarie a. c. Resultatulŭ balului, ca totdéuna a fostŭ destulŭ de mulțămitorŭ din tóte punctele de vedere.

Balulŭ fù cercetatŭ fórte bine, atâtŭ de publiculŭ din locŭ, câtŭ și din jurŭ, ba chiar și din Brașovŭ și Românĭ a Humorului încă nu a lipsitŭ ceea ce se póte conchide din împrejurarea, că întregŭ publiculŭ s'a depărtatŭ din sala balului numite diminéța la 6 óre.

Din punctŭ de vedere materialŭ, balulŭ încă a reușitŭ bine resultândŭ unŭ venitŭ curatŭ de 41 fl. 95 cr. Suprasolvirĭ au intratŭ dela:

P. t. Domnii: Nicolau Garoiu adv. 4 fl., Alesandru Belle, protopretore 3 fl., Alesandru Grosu, proprietarŭ 9 fl. Martin Copony 9 fl., Dr. Iancu Mețianŭ 2 fl. Nicolau Penciu jud. reg. 1 fl., Stefanŭ Necșa pretore 1 fl., Ioanŭ Gogonea comptabilŭ 1 fl., Ioanŭ Danŭ, parochŭ 1 fl., Schuh mașinistŭ 1 fl., Ioanŭ Gârnițŭ 50 cr.

Oferte afară de balŭ au incursŭ dela

P. t. Domnii: Traianŭ Mețianŭ, pretopopŭ 3 fl., d. Nicolau Strĕvoiu, adv. 1 fl., Lazărŭ Nastasi, profesorŭ 1 fl., Iuliu Orlovszky forestr. 1 fl.

Pentru binevoitórele oferte sĕ priméscă și pe acéstă cale toțĭ generoșii oferențĭ cele mai călduróse mulțămite.

I. Strevoiu,
notarulŭ reuniunei.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.")

Berlinŭ, 13 Martie. „Reichsanzeiger" publică o manifestațiune a împĕratului Friederic de următorulŭ cuprinsŭ: „Sigură și basată pe puterea propriă, ocupă Germania o posițiă respectată în concertulŭ popórelorŭ; ea doresce numai a se bucura în modŭ pacînicŭ de desvoltarea câștigată. Acésta avemŭ a o mulțămi în prima liniă rĕposatului împĕratŭ Wilhelm. Pĕtrunsŭ fiindŭ de înalta mea misiune, eu îmĭ voiu da tóte silințele, sĕ continuu lucrarea începută în modulŭ în care s'a înauguratŭ, sĕ facŭ din Germania unŭ paladiu alŭ păcii și în consonanță cu aliații sĕ îngrijescŭ de bunăstarea Germaniei".

Impĕratulŭ s'a aflatŭ peste nópte fórte bine.

DIVERSE.

Din esperiențele unui comisarŭ de esamene. — La esamenulŭ anualŭ, ce se ținea la o scólă poporală, făcea unŭ învĕțătorŭ analisă gramaticală. **Băiatulŭ** cetea unŭ capitolŭ despre pisică. „Pisica este unŭ animalŭ", cetì copilulŭ, ér învĕțătorulŭ îlŭ oprì, ȡicêndŭ: „destulŭ." — „Care e subiectulŭ, care predicatulŭ, și așa mai departe?. . . întrebă învĕțătorulŭ, ér mai apoi continuă:

„Ce este pisica?"

„Pisica este unŭ substantivŭ."

Comisarulŭ, care se afla de față, întrerupse analisa cu cuvintele:

„Ce este pisica?"

„Pisica este unŭ substantivŭ" — respunse copilulŭ.

„Ascultă, băiete!" începù comisarulŭ. „Décă ai vedé fugindŭ prin scólă o pisică, ce ai ȡice că fuge?"

„Décă așŭ vedé prin scólă fugindŭ o pisică", începù copilul, „așŭ ȡice că fuge unŭ substantivŭ."

Comisarulŭ zîmbì, se uită peste ochelarĭ la copilŭ, se uită apoi la învĕțătorŭ, ér acesta, înroșitŭ ca para focului, esplică din nou către tótă scóla, ce se numesce în gramatică substantivŭ.

* *
*

La unŭ altŭ esamenŭ întreba învĕțătorulŭ din geografiă.

„Care suntŭ punctele cardinale ale lumei?" — Băietulŭ spuse repede: „resăritulŭ, apusulŭ, miaȡă-ȡi și miaȡă-nópte." — „Fórte bine dragă" adause învĕțătorulŭ mulțămitŭ de acestŭ respunsŭ, și nu 'șĭ mai dĕdŭ silința a face pe copilŭ sĕ esplice lucrulŭ cu deamĕruntulŭ pentru a se convinge, décă copilulŭ a înțelesŭ séu ba, aceea ce a spusŭ adineorĭ.

„Eșĭ din bancă și du-te la hartă", ȡise dascălulŭ.

Esamenulŭ se ținea ĭn biserică, ér harta se afla pe tablă.

„Arată-mĭ la hartă aceea ce mĭ-ai spusŭ despre punctele cardinale ale lumei", ȡise mai departe iscusitulŭ învĕțătorŭ.

Copilulŭ se apropiă de totŭ sfiitŭ de hartă și începù sĕ arete. „Aicĭ e rĕsăritulŭ, aicĭ e apusulŭ, etc." Elŭ însĕ a arĕtatŭ resăritulŭ în stânga și apusulŭ în drépta".

Invĕțătorulŭ, carele ținea multŭ la acestŭ studiu, și care ȡicea, că elŭ este bunŭ în tóte studiile, dér înreligiă și în geografiă e perfectŭ, se necăji amarŭ de acéstă nereușită. Cum sĕ-șĭ ajute bietulŭ?

Ca pedagogŭ, ce era, căcĭ spunea că a cetitŭ pe toțĭ pedagogii germanĭ și că și elŭ ar scrie multŭ, décă ar șci nemțesce, căcĭ îi e frică, că Românii nu'lŭ vorŭ pricepe décă va scrie românesce, voi sĕ-i ajute băietului și de aceea se adresă la elŭ cu cuvintele: „dragă băiete!"

Avea o mare pasiune pentru „dragă."

„Dragă băiete", ȡise elŭ, „bagă de samă, că aicĭ suntemŭ în biserică și harta în scólă o țineamŭ pe celalaltŭ părete."

Comisarulŭ rĕmase uimitŭ.

* *
*

Neica Pĕtru, care era unŭ omŭ așeȡatŭ și cu minte, nu mergea nicĭ odată la esamenulŭ fiului sĕu. Indemnatŭ de alții, ba că'i bine, ba că'i frumosŭ a merge, merse astă vară la esamenŭ. Se puse pe unŭ scaunŭ lângă cunoscuții lui.

Masa era împodobită cu florĭ, și așteptau cu toții venirea protopopului. Protopopulŭ intră, copiii se scólă în picióre ȡicŭ rugăciunea și esamenulŭ se începe. — După vre-o óră începù esamenulŭ din istoriă.

Invĕțătorulŭ era harnicŭ, și propusese pe lângă cele prescrise multe istorióre dela Romanĭ și Grecĭ.

Neica Pĕtru tresare. Ilŭ apucase o temere óre-care, căcĭ protopopulŭ strigă din catalogŭ „Nită Nedelcu".

Acesta era băiatulŭ lui Neica Pĕtru.

„Ce scii despre Diogene?" întrebă învĕțătorulŭ.

„Diogene era omŭ fórte cu minte și trăia într'unŭ butoiu."

Neica Pĕtru, când auȡi rĕspunsulŭ, acesta, făcù o mișcare, din care se putea vedé nedumerirea lui.

„Bine băete," ȡise dascălulŭ, „dér ce mai scii despre elŭ?"

După ce se mai gândì, copilulŭ continuă: „Elŭ avea unŭ paharŭ, dér vĕȡêndŭ odată pe altulŭ, că bea cu pumnii, ilŭ aruncă ca pe unŭ lucru de prisosŭ, și de atuncĭ încolo a bĕutŭ apă cu pumnii.

Neica Pĕtru se înroșì, îlŭ apucară nisce nădușelĭ, și sta sĕ se ridice de pe scaunŭ și sĕ plece acasă.

„Cine naiba m'a pusŭ sĕ viu la esamenŭ," îșĭ gândì elŭ, dér totŭ nu se ridică de pe scaunŭ.

Copilulŭ, Niță Nedelcu, după ce gătă rĕspunsulŭ, rĕmase liniștitŭ și aruncă o căutătură veselă spre tatălŭ sĕu.

„Ce scii despre Alcibiade," întrebă învĕțătorulŭ, ér copilulŭ începù sĕ rĕspundă: „Alcibiade a fostŭ unŭ mare comandantŭ, elŭ îșĭ cumpără unŭ câne negru, ca alŭ văcarului din satŭ, și dĕdŭ pe elŭ 100 de mii de florinĭ, și după-ce l'a cumpăratŭ, a doua ȡi i-a tăiat códa." Invĕțătorulŭ sĕ arătă mulțămitŭ, dér neica Pĕtru era rușinatŭ fórte de rĕspunsurile fiului sĕu. Cu o față posomorîtă, fără sĕ se mai uite la cei dela masă, sĕ ridică elŭ de pe scaunŭ, și făcêndŭ unŭ gestŭ de nemulțămire, ȡise: „Niță, am pututŭ veni la esamenŭ, căcĭ sciu, că mi-ai belitŭ obrazulŭ."

Astfelŭ ȡise, și plecă, și orĭ cât șĭ-a datŭ silința învĕțătorulŭ, ba chiar și protopopulŭ pentru a'lŭ lămuri, că fiulŭ sĕu a rĕspunsŭ bine, a fostŭ înzadarŭ.

„Nu sĕ póte, ca astfelŭ de prostii sĕ se fi învĕțatŭ în școlă!" *Frunȡă.*

Cursulŭ la bursa de Viena
din 12 Martie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	95.70
Renta de hârtiă 5%	83.25
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	148.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	94.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	123.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	108.
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	103.60
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	103.60
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.60
Bonurĭ rurale Transilvane	103.75
Bonurĭ croato-slavone	103.25
Renta de hârtiă austriacă	77.55
Renta de argintŭ austriacŭ	78.70
Renta de aurŭ austriacă	107.75
Losurĭ din 1860	137.15
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	857.27
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. .	269.
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	268.20
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.99
Napoleon-d'orĭ	10.04½
Mărcĭ 100 imp. germane	62.32
Londra 10 Livres sterlinge	129.95

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu

---

o puse lângă ea. Despuiatulŭ, vĕȡêndŭ așa lucru, îi venì pofta sĕ bea, întinse mâna, luă sticla și îi resuflă în fundŭ; asemenea făcù muierea și cu pâinea și cu bucatele, cu gândŭ sĕ le ia Logofĕtulŭ. Despuiatulŭ, de câte-orĭ femeia punea lângă dênsa bucate orĭ pâine, séu plăcintă, întindea mâna, lua șĭ mânca de parcă se băteau doi lupĭ la gura lui. Când venì rêndulŭ ploscei, apoi trase dintrênsa de-i trosniră urechile.

Incepù sĕ aibă chefŭ de vorbă. Se dete pe lângă logofĕtŭ și îi ȡise pe șoptitele:

— Mĕ, verișcane, mie îmĭ vine sĕ cântŭ.

— Tacĭ dracului, mĕ, că ne bate pe amêndoi pe datorie.

— Ce'mĭ dai sĕ tacŭ?

— Na ceasorniculŭ meu.

Despuiatulŭ luă ceasorniculŭ. Acum îi trebuia și haine. Mai apucă plosca odată, — căcĭ femeea, de câte orĭ bea bărbatulŭ sĕu, de atâtea orĭ o ridica și ea la gură de se făcea că bea, apoi o punea alăturea, de unde o lua despuiatulŭ, — și înghițindŭ bine, ȡise logofĕtului érășĭ:

— Mĕ, cântă tu și eu sĕ jocŭ, căcĭ am poftă de jocŭ.

— Du-te dracului mĕ, cu jocŭ cu totŭ, că ne aude bărbatulŭ și ne desnódă în bătăi.

— Ce-mĭ dai?

— Ce-o sĕ-țĭ dau?

— Dă-mĭ hainele de pe tine, că altfelŭ dau chiotŭ.

Logofĕtulŭ, décă vĕȡù cu cine are a face îi dete și haine și totŭ, numai sĕ nu-lŭ dea de golŭ. Elŭ era prietinŭ bunŭ cu bărbatulŭ, și nu vrea sĕ dea de rușine cu dênsulŭ.

Pe când se certau ei de sub patŭ, bărbatulŭ cu femeea sĕ sculase dela masă, și omulŭ ei eși la boi afară, se le dea paie. Atuncĭ femeea se repede la patŭ, apucă pe despuiatŭ de mână, acum îmbrăcatŭ cu hainele logofĕtului, și îi făcù vîntŭ pe ușe afară. Ea credea că este logofĕtulŭ ei.

Despuiatulŭ, cum se vĕȡù scăpatŭ, prinse a fugi. Déră luându-șĭ séma se întórse înapoi și bătù la geamŭ, par-că nu fù elŭ cela ce scăpase de aci.

— Cine este acolo? strigă femeea.

— Ómenĭ bunĭ, rĕspunse elŭ.

Și numai decâtŭ 'i se deschise ușa.

— Bună vremea,

— Țum' 'mtale.

— Faceți bine, ómenĭ ai lui Dumneȡeu, sĕ vĕ fiă morțilorŭ, părinților, de mĕ primițĭ în gazdă astă séră.

— De ce nu.

Ii rĕspunse stăpânii casei. Ii puse masa și mai mâncă odată, — căcĭ era destulŭ dela mila Domnului, — apoi după ce se deteră în vorbă despre una și despre alta, despuiatulŭ începù sĕ spuiă că elŭ este ghâcitorŭ.

Femeia îlŭ rugă sĕ le ghicéscă și lorŭ. Elŭ nu așteptă sĕ-i ȡică de douĕ orĭ, și, după ce se uită și la unulŭ și la altulŭ cu băgare de sémă, începù sĕ le ȡică:

— Dragii mei, D-vóstrĕ sunteți tinerĭ, după cum vĕ vĕdŭ, luațĭ de curêndŭ, și copii nu avețĭ. Déră nu vĕ merge bine, pentru că avețĭ o lipitură de lângă casă, și nu vĕ póte desface nimenĭ făcutulŭ, afară de mine.

Bărbatulŭ femeii îlŭ întrébă câtŭ cere, ca sĕ'i mântuiéscă de Lipitură.

— Atâtŭ.

— Ba atâtŭ.

— E adu mâna.

Se învoiră. Atuncĭ despuiatulŭ poruncesce sĕ pue o căldare cu apă la foc.

Și când ferbea în clocote cerù sĕ i-o aducă în mijloculŭ casei. Puse pe bărbatŭ și pe femee la ușe, unulŭ d'oparte și altulŭ de altă parte, și ridicând scórța din marginea patului, elŭ, cu o bărdacă în mână, începù a arunca apă fiartă sub patŭ, ȡicêndŭ:

Fugĭ Lipitură
Că te arȡŭ cu stropitură.

Și așa făcù de mai multe orĭ.

După ce rĕsbì pe bietulŭ Logofĕtŭ și ne mai putêndŭ suferi opăriturile, odată eși de sub patŭ, și năvală la ușe, rĕsturnândŭ pe bărbatŭ și pe femeia, ca sĕ iésă. Eșindŭ unde mĭ-o tuli la fugă, și fugĭ, și fugĭ, până ce ajunse la elŭ acasă.

Bărbatulŭ și femeea, vĕȡêndu-se căȡuțĭ, se sculară îndată și începură a se închina, a scuipa și a ȡice ptiu, ptiu, ucigă-te crucea drace.

După ce se mai desmeteciră din spaimă, bărbatulŭ prinse a ȡice:

— Vĕȡușĭ tu, nevastă, că lipitura aia, ce ne-o scóse creștinulŭ ĕsta din casă, cum sémĕnă cu logofĕtulŭ din satulŭ nostru?

— Că bine ȡicĭ, bărbate. O lovil'arŭ ciuma sĕ-lŭ lovéscă.

Din acel ceasŭ lipitura nu se mai apropia de casa ómenilorŭ, éră despuiatulŭ îșĭ luă banii cu câtŭ se tocmise și plecă cu pace de unde a venitŭ.

Și astfelŭ despuiatulŭ fù de folosŭ și casei unde se aciuise la nevoiă, și lui însușĭ. **P. Ispirescu.**

(„Revista nouă.")

Povestită de C. I. Cinghinescu, și culesŭ din comuna Tânganu, jud Ilfovŭ.

No. 145 ex 1888.

EDICTŬ.

Dănilă Huruba, gr. cat. din *Varvizŭ*, a intentatŭ procesŭ divorţialŭ contra muierei sale *Iftinia* născ. *Duşia*, gr. cat. din *Topliţa română*, carea cu necredinţă l'a părăsitŭ de mulţĭ anĭ şi a căreia ubicaţiune nu e cunoscută.

Decĭ Iftinia D. Huruba născ. Duşia, prin acestŭ Edictŭ se provócă şi se citéză, ca în terminŭ de unŭ anŭ şi una ḑi dela prima publicare sĕ se presenteze la presidiulŭ forului matrimonialŭ delegatŭ gr. cat. de I instanţă din protopopiatulŭ Giurgeului spre a fi confrontată cu bărbatulŭ sĕu şi a rĕspunde la acţiune, *altcum se va da cursŭ liberŭ* procesului intentatŭ, şi dênsa va fi suplinită prin curatorŭ *ad actum*.

Presidiulŭ forului matr. delegatŭ gr. cat. de I instanţă alŭ Giurgeului.

Giurgeu S. Miclăuşŭ, la 8 Martie 1888.

Iuliu M. Montani,
v.-protopopŭ gr. cat. şi pres. forului.

3—1

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugăm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Administraţiunea „Gaz. Trans.“

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după améḑĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de améḑĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după améḑĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ:* 12 óre 30 m. după améḑĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după améḑĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ:* 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele:* 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte de améḑĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

52—35

Se deschide abonamentŭ pre anulŭ 1888
la

AMICULU FAMILIEI. Ḑiarŭ beletristicŭ şi enciclopedicŭ-literarŭ — cu ilustraţiunĭ. — Cursulŭ XII. — Apare în 1 şi 15 ḑi a lunei în numerĭ câte de 2—3 cóle cu ilustraţiunĭ frumóse; şi publică articlii socialĭ, poesii, novele, schiţe, piese teatralĭ ş. a. — mai departe tractéză cestiunĭ literare şi scienţifice cu reflesiune la cerinţele vieţei practice; apoi petrece cu atenţiune viéţa socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum şi a celorlalte poporaţiunĭ din patriă şi străinătate; şi prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijile vieţei; şi preste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individiĭlorŭ din familiă o petrecere nobilă şi instructivă. — Preţulŭ de prenumeraţiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl., pentru România şi străinătate 10 francĭ — lei, plătibilĭ şi în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

PREOTULŬ ROMÂNŬ. Ḑiarŭ bisericescŭ, scolarŭ şi literarŭ — cu ilustraţiunĭ. — Cursulŭ XIV. — Apare în broşurĭ lunare câte de 2½ — 3½ cóle; şi publică portretele şi biografiile archiereilorŭ şi preoţilorŭ mai distinşĭ, precum şi alte portrete şi ilustraţiunĭ, — mai departe articlii din sfera tuturorŭ sciinţelorŭ teologice şi între aceştia mulţime de predice pre duminecĭ, serbătorĭ şi diverse ocasiunĭ, mai alesŭ funebralĭ, — apoi studii pedagogice-didactice şi scienţifice-literarĭ; şi în urmă totŭ soiulŭ de amĕnunte şi scirĭ cu preferinţa celorŭ din sfera bisericéscă, scolastică şi literară. — Preţulŭ de prenumeraţiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei, plătibilĭ şi în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

Colectanţii primescŭ gratisŭ totŭ alŭ patrulea esemplarŭ.

Numerĭ de probă se trimitŭ gratisŭ orĭ-cuĭ cere.

☛ A se adresa la „CANCELARIA NEGRUŢU“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania. ☚

Totŭ de aci se mai potŭ procura şi următórele cărţĭ din editura propriă:

Apologie. Discusiunĭ filologice şi istorice maghiare privitóre la Românĭ, învederite şi rectificate de Dr. Gregoriu Silaşi. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Şincai. Preţulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire şi scriere învederită şi apreţiată de Dr. Gregoriu Silaşi. (Op complet). Broşura I. II. şi III. Preţulŭ broş. I. II. câte 40 cr. — Broşura III. 30 cr. Tóte trei împreună 1 fl.

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrbătorile de peste anŭ, de I. Papiu. Unŭ volumŭ de preste 26 cóle. Acest opŭ de cuvêntărĭ bisericescĭ întrece tóte opurile de acestŭ soiu apărute până acum — avêndŭ şi o notiţă istorică la fiă-care sĕrbătóre, care arată timpulŭ întroducerei, fasele prin carĭ a trecutŭ şi modul cum s'a stabilitŭ respectiva sĕrbătóre. Preţulŭ e 2 fl.

Barbu cobzariulŭ. Novelă originală de Emilia Lungu. Preţulŭ 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulŭ 20 cr.

Idealulŭ perdutŭ. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulŭ pierdutŭ** de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulŭ 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Codreanŭ craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Ultimulŭ Sichastru. Tradiţiune de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruţŭ. Preţulŭ 25 cr.

Branda séu Nunta fatală. Schiţă din emigrarea lui Dragoşŭ. Novelă istorică naţională. Preţulŭ 20 cr.

Numerii 76 şi 77. Naraţiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Preţulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiţă din sfera educaţiunei. După Ernest Legouvé. Preţulŭ 10 cr.

Hermanŭ şi Dorotea după W. de Goethe, traducţiune liberă de Constantinŭ Morariu. Preţulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr.

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, dŭpă Augustŭ Kotzebue, tradusă de Ioanŭ St. Şuluţŭ. Preţulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ţinută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincenţiu Nicóră, prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Regina României. Preţulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese şi arangiate. Preţulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirĭ şi viorele, poesii poporale, culese de Ioanŭ Popŭ Reteganu. Unŭ volumŭ de 14 cóle. Preţ. 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrósa séu **Cloşca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Preţulŭ 20 cr.

Biblioteca Săténului Românŭ. Cartea I, II, III, IV, cuprindŭ materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ la tóte patru 1 fl. — câte una deosebĭ 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu şi chemiă. Preţulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roşiu. Ed. II. Preţulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ şi practicŭ pentru învĕţămêntulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕţătorilorŭ şi a altorŭ bărbaţĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta, pentru aceea ilŭ şi recomandămŭ mai alesŭ directorilorŭ şi învĕţătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesaţĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De V. Gr. Borgovan. Preţulŭ 15.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în trei cursurĭ de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualŭ aprobatŭ prin ministeriulŭ de culte şi instrucţiune publică cu rescriptulŭ de datŭ 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Preţulŭ 30.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioanŭ Buteanu, prof. gimn. Unŭ volumŭ de peste 30 cóle. Preţulŭ 2 fl.

Manualŭ de stilistică de Ioanŭ F. Negruţŭ, profesorŭ. Opŭ aprobatŭ şi din partea ministeriului de culte şi instrucţiune publică cu rescriptulŭ de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică fórte bogată a acestui op — cuprindêndŭ composiţiunĭ de totŭ soiulŭ de acte obveniente în referinţele vieţei socialĭ — se póte întrebuinţa cu multŭ folosŭ de cătră preoţĭ, învĕţătorĭ şi alţĭ cărturarĭ românĭ. Preţulŭ 1 fl. 10 cr.

Nu mĕ uita. Colecţiune de viersurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă ş. a. Preţulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scóla poporală pentru învĕţătorĭ şi preparanḑĭ. Broş. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărţĭ de rugăciunĭ:

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ fórte frumosŭ ilustrată. Preţulŭ unui esemplarŭ broşuratŭ e 40 cr., legatŭ 50 cr., legatŭ în pânză 60 cr., legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată, pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Preţulŭ unui esemplarŭ broşuratŭ e 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pânḑă 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele, Cu mai multe icóne frumóse. Preţulŭ unui esemplarŭ e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-ḑeu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu icóne frumóse. Preţulŭ unui esemplarŭ spedatŭ franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ legatŭ şi spedatŭ franco e 15 cr.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.